

Μεγάλη καθυστέρηση στην εφαρμογή της σήμανσης CE στα δομικά υλικά

Μεγάλη καθυστέρηση παρουσιάζει στην Ελλάδα η εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας 89/106/ΕΟΚ, η οποία μεταξύ άλλων **καθιερώνει τη σήμανση CE ως «διαβατήριο» για την ελεύθερη κυκλοφορία και χρήση των δομικών υλικών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Η χώρα μας θα πρέπει να κινηθεί γρήγορα σε αυτό το πεδίο, καθώς ο χρόνος «τρέχει» και πληθώρα νέων ευρωπαϊκών προτύπων βρίσκονται προ των πυλών, όπως τονίστηκε στην ημερίδα που διοργάνωσαν το Σάββατο 19 Φεβρουαρίου, στη Θεσσαλονίκη, το **ΤΕΕ/ΤΚΜ** και η **HELEXPO ΑΕ**, στο πλαίσιο της διεθνούς έκθεσης **INFACOMA 2005**.

Χαιρετισμό στην ημερίδα, με τίτλο **«Η νέα βιομηχανική πολιτική της ΕΕ-Σήμανση CE»**, απηύθυνε ο ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, **Νίκος Βακάλης**, ο οποίος διαβεβαίωσε ότι βρίσκεται στη διάθεση του Τεχνικού Επιμελητηρίου για να προωθήσει θέματα εναρμόνισης με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Παράλληλα, ο **Έλληνας ευρωβουλευτής απηύθυνε στα στελέχη του ΤΕΕ/ΤΚΜ πρόκληση να τον επισκεφτούν στις Βρυξέλλες**, για επιτόπου ενημέρωση γύρω από τα κοινοτικά δρώμενα στους τομείς των κατασκευών και των δομικών υλικών.

Το «παρών» στην εκδήλωση, που φιλοξενήθηκε στην κατάμεστη αίθουσα C του συνεδριακού κέντρου «Νικόλαος Γερμανός» της HELEXPO-ΔΕΘ, έδωσαν ακόμη οι πρόεδροι της HELEXPO ΑΕ, **Αριστοτέλης Θωμόπουλος**, του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ), **Ευάγγελος Βαρδάκας** και του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης (ΒΕΘ), **Σωτήρης Μαγόπουλος**, ενώ την ημερίδα παρακολούθησαν εκατοντάδες μηχανικοί και εκπρόσωποι επιχειρήσεων δομικών υλικών.

Κατά τον σύντομο χαιρετισμό του στην ημερίδα, ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Σάκης Τζακόπουλος**, αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στη συμβολή του ΤΕΕ σε θέματα ποιότητας, υπενθυμίζοντας ότι **το Τεχνικό Επιμελητήριο ήταν ο πρώτος φορέας στην Ελλάδα, που ασχολήθηκε με την τυποποίηση και ίδρυσε πριν από 60 ολόκληρα χρόνια την Ελληνική Επιτροπή Τυποποίησης (ΕΝΟ)**, η οποία λειτούργησε ως εθνικός φορέας τυποποίησης μέχρι το 1968 (οπότε ανέλαβε το υπουργείο Βιομηχανίας). Παράλληλα, **δημιουργήθηκε το ειδικό παγκόσμιο αρχείο προτύπων, το οποίο περιλάμβανε συλλογές όλων των εθνικών οργανισμών τυποποίησης και του ISO**, προσφέροντας έτσι την μοναδική πηγή πληροφόρησης στο είδος αυτό μέχρι την ίδρυση του ΕΛΟΤ.

Από την πλευρά του, ο αντιπρόεδρος της HELEXPO ΑΕ, **Κώστας Μπελιμπασάκης**, πρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Θεσσαλονίκης (ΣΑΘ), εξέφρασε την πεποίθηση ότι **η γενίκευση της χρήσης της σήμανσης CE θα έχει ευεργετικό αποτέλεσμα και για το υγιές εμπόριο**. Όπως είπε, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο βιομηχανικός-εμπορικός χώρος πανευρωπαϊκά είναι εν πολλοίς αθέμιτος ανταγωνισμός που ασκεί σε βάρος του η παρεμπορική δραστηριότητα. **«Στην Ελλάδα μάλιστα υπάρχει το ενδεχόμενο η κατάσταση να καταστεί απόλυτα ανεξέλεγκτη**. Χιλιάδες “έμποροι” περιδιαβαίνουν την επικράτεια και εμπορεύονται αμφίβολης ποιότητας προϊόντα, χωρίς να προσφέρουν καμιά απολύτως εγγύηση, ανταγωνιζόμενοι κατ’ αυτόν τον τρόπο τον βιομήχανο έμπορο, ο οποίος διατηρεί σταθερή επαγγελματική εγκατάσταση, και προσφέρει ποιοτικές εγγυήσεις στα προϊόντα που εμπορεύεται, με σήμανση CE». Κατά συνέπεια, η καθιέρωση σήμανσης CE θα πρέπει να προωθηθεί από όλους τους εμπλεκόμενους.

Η ενσωμάτωση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ στην ελληνική νομοθεσία έγινε με το Προεδρικό Διάταγμα 334/94 (συναρμοδιότητα ΥΠΑΝ / ΥΠΕΧΩΔΕ). Ωστόσο, εξακολουθεί να **εκκρεμεί η ενσωμάτωση περίπου 40 αποφάσεων της Επιτροπής για την κατάταξη προϊόντων σχετικά με αντίδραση /αντίσταση στη φωτιά και τη βεβαίωση συμμόρφωσης προϊόντων**. Επίσης, **απαιτείται η έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΥΠΑΝ/ΥΠΕΧΩΔΕ) για την υποχρεωτική εφαρμογή των ευρωπαϊκών τεχνικών προδιαγραφών (EN και ETE) της Οδηγίας στα δομικά προϊόντα και τη σήμανσή τους με CE** και η σχετική τροποποίηση των ελληνικών

τεχνικών κανονισμών (π.χ. ΚΤΣ). Απαραίτητη είναι εξάλλου η ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών τεχνικών προδιαγραφών στις τεχνικές προδιαγραφές των δημοσίων έργων και μελετών (οδηγίες 93/37/ΕΟΚ και 92/50/ΕΟΚ).

Σημαντική καθυστέρηση σημειώνεται επίσης στην ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων φορέων και παραγωγών και στην εξασφάλιση των απαιτούμενων υποδομών για την ελληνική βιομηχανία. Πέραν όλων των παραπάνω, **άμεση είναι η ανάγκη για την οργάνωση και λειτουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού για την εποπτεία της αγοράς με συνεργασία ΥΠΑΝ και ΥΠΕΧΩΔΕ και αντιστοίχων φορέων των άλλων κρατών μελών** (προσωπικό, εργαστήρια, εκπαίδευση κλπ).

Πάντως, οι όποιες κινήσεις θα πρέπει να γίνουν γρήγορα, γιατί οι εξελίξεις «τρέχουν». Όπως τονίστηκε στην ημερίδα, ήδη **έχουν εκδοθεί στην ΕΕ περίπου 150 εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα**, που καλύπτουν σημαντικά δομικά υλικά (πχ, τσιμέντο, θερμομονωτικά υλικά, τούβλα, αδρανή, ασβέστη και συστήματα πυρόσβεσης) και **βρίσκονται υπό σύνταξη άλλα 350** (που θα καλύψουν όλα τα δομικά προϊόντα). **Οι βασικές απαιτήσεις της νέας κοινοτικής οδηγίας όσον αφορά τα χαρακτηριστικά των δομικών προϊόντων είναι έξι:** μηχανική αντοχή-ευστάθεια, πυρασφάλεια, υγιεινή-υγεία-περιβάλλον, ασφάλεια χρήσης, προστασία κατά του θορύβου, εξοικονόμηση ενέργειας-συγκράτηση θερμότητας.

Η σήμανση CE δεν είναι σήμανση ποιότητας, ούτε προέλευσης: είναι περισσότερο σήμανση καταλληλότητας. Αναλυτικότερα, ως σήμανση CE στην περίπτωση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ, νοείται εκείνη που δεικνύει ότι το προϊόν συμμορφώνεται με τα σχετικά εθνικά πρότυπα, που μεταφέρουν τα εναρμονισμένα ευρωπαϊκά ή με τις ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις. Επίσης, η σήμανση πιστοποιεί ότι το σύστημα βεβαίωσης της συμμόρφωσης, που ορίζεται με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχει ορθώς εφαρμοστεί από τον παραγωγό. Η σήμανση CE υποδηλώνει ότι το προϊόν μπορεί να κυκλοφορήσει νόμιμα στην αγορά. **Στην πράξη, η απόκτηση σήμανσης CE εξελίσσεται σταδιακά σε μονόδρομο, καθώς, χωρίς αυτή, οι παραγωγοί δομικών υλικών βρίσκονται άμεσα σε μειονεκτική θέση**, σε σχέση με αυτούς που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της.

Η σήμανση CE είναι ήδη υποχρεωτική στην ΕΕ για αρκετά προϊόντα (πχ, τσιμέντο, αδρανή, πρόσμικτα σκυροδέματος, θερμομονωτικά, τούβλα και επιχρίσματα) και αναμένεται σύντομα να επεκταθεί σε πολλά ακόμη δομικά υλικά (πχ, γυψοσανίδες, πλαστικοί σωλήνες, προϊόντα δικτύων ύδρευσης αποχέτευσης αερίου, κουφώματα, μάρμαρα, κεραμίδια, πετάσματα, υαλοστάσια -ασφαλικά κ.α).

Δομικά προϊόντα που δεν φέρουν τη σήμανση CE δεν επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά μετά την παρέλευση των προθεσμιών που αναφέρονται τα αντίστοιχα εναρμονισμένα πρότυπα (που καταρτίζονται με τη σειρά τους βάσει εντολών της αρμόδιας επιτροπής). Οι εποπτικές υπηρεσίες της αγοράς πχ, τα τελωνεία- έχουν την αρμοδιότητα να εμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων που δεν φέρουν τη σήμανση. **Στα τεχνικά έργα, η χρήση δομικών προϊόντων χωρίς την ένδειξη «CE» υποδηλώνει ότι αυτά δεν είναι τα κατάλληλα και ότι δεν πληρούνται οι σχετικές δεσμεύσεις. Ειδικά στην περίπτωση που θα υπάρξουν ζημιές, η θέση του κατασκευαστή του τεχνικού έργου, αλλά και του παραγωγού του δομικού προϊόντος που φέρει τη σήμανση, είναι πολύ δυσμενής.**

Το ενδιαφέρον της Ε.Ε για τα δομικά υλικά δεν είναι τυχαίο. Η σημασία των συγκεκριμένων προϊόντων για την ενωμένη Ευρώπη είναι μεγάλη, **αφού ο κύκλος εργασιών του κλάδου στα 15 κράτη-μέλη πλησιάζει τα 200 δισ. ευρώ** (περίπου 3% του κοινοτικού ΑΕΠ και 15% της βιομηχανικής παραγωγής της ΕΕ), ενώ **οι επιχειρήσεις δομικών υλικών προσφέρουν απασχόληση σε 2,5 εκατ. εργαζομένους.**

Η διαφάνεια και η καθιέρωση ενός εναρμονισμένου συστήματος γενικών κανόνων στον κατασκευαστικό κλάδο της ΕΕ αποτελούν δύο από τους στόχους της κοινοτικής οδηγίας 89/106/ΕΟΚ για τα δομικά υλικά. Η οδηγία στοχεύει επίσης

να επιτύχει τις βέλτιστες συνθήκες για την εσωτερική αγορά και να προσφέρει πρόσβαση σε όσο το δυνατόν περισσότερους παραγωγούς.

Για τη νέα εποχή που σηματοδοτεί η καθιέρωση της σήμανσης CE στα δομικά υλικά ενημέρωσαν λεπτομερώς τους παρευρισκομένους εξειδικευμένοι ομιλητές. Αναλυτικότερα, η οδηγία 89/106/ΕΟΚ για δομικά προϊόντα με σήμανση CE και η βεβαίωση συμμόρφωσης αποτέλεσαν το θέμα της εισήγησης του αρχιτέκτονα **Θεόδωρου Πάνου** από τη Διεύθυνση Τυποποίησης του ΕΛΟΤ. Οι έλεγχοι, οι δοκιμές και οι πιστοποιήσεις, με βάση την ευρωπαϊκή οδηγία για τα δομικά υλικά βρέθηκαν στο επίκεντρο της εισήγησης του **δρ Peter Brandlein**, πολιτικού μηχανικού της LANDESGENERBENASTASIE (LGA) LGA BAUTECHNIK GmbH.

Κατά το δεύτερο μέρος της εκδήλωσης, εισηγήσεις πραγματοποίησαν η ηλεκτρολόγος μηχανικός **Αικατερίνη Λιάνα**, αναπληρώτρια διευθύντρια της Διεύθυνσης Πιστοποίησης του ΕΛΟΤ («Η πιστοποίηση στην Ελλάδα»), ο γεωλόγος **Κωνσταντίνος Λασκαρίδης**, τεχνικός υπεύθυνος του διαπιστευμένου εργαστηρίου **«ΛΙΘΟΣ»** του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) και μέλος της τεχνικής επιτροπής προϊόντων δομικών υλικών του ΕΣΥΔ ("Εφαρμογή της σήμανσης CE στον κλάδο της Μαρμαροβιομηχανίας»), ο πολιτικός μηχανικός και στέλεχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΙ/ΛΑΔ, **Γεώργιος Κατσαράκης** («Η οδηγία 89/106/ΕΟΚ- Γενικές πτυχές-σήμανση CE) και ο ηλεκτρολόγος μηχανικός **Θωμάς Ξένου**, αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του ΑΠΘ («Βιομηχανίες παραγωγής κεραμικών δομικών προϊόντων τοιχοποιίας και σήμανση CE»).

Στο πρώτο μέρος της εκδήλωσης, το προεδρείο του πάνελ απαρτιζόταν από τον αντιπρόεδρο του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Βενέτη Μπούρα** (ο οποίος επεσήμανε ότι η ποιότητα σχετίζεται άμεσα με την ανταγωνιστικότητα και ότι, ιδίως στον τομέα των κατασκευών, το κομμάτι της ασφάλειας, που εξασφαλίζεται από τα ευρωπαϊκά πρότυπα, έχει μεγάλη σημασία) και την πρόεδρο της Μόνιμης Επιτροπής Βιομηχανίας, Τεχνολογίας, Δικτύων, Υλικών και Τηλεπικοινωνιών του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Πασχαλίνα Γούτα** (η οποία επεσήμανε ότι τα θέματα που συζητήθηκαν στην ημερίδα φαίνονται πιο επίκαιρα παρά ποτέ για την ελληνική πραγματικότητα, καθώς η έκτασή τους είναι μεγάλη, η εφαρμογή τους περίπλοκη, τα ανοιχτά μέτωπα αρκετά και τα σημαντικά ζητήματα που εξακολουθούν να εκκρεμούν πολλά).

Στο δεύτερο μέρος της ημερίδας, το προεδρείο αποτελούσαν ο **Θανάσης Αθανασόγλου**, μέλος της διοικούσας επιτροπής του ΤΕΕ/ΤΚΜ και ο μηχανολόγος μηχανικός **Γεώργιος Καπετάνος**. Μετά την ολοκλήρωση των εισηγήσεων, στις 2 το μεσημέρι, ακολούθησαν παρεμβάσεις και το κλείσιμο της ημερίδας. Την επιστημονική ευθύνη της ημερίδας είχε η Μόνιμη Επιτροπή Βιομηχανίας, Τεχνολογίας, Δικτύων, Υλικών και Τηλεπικοινωνιών του ΤΕΕ/ΤΚΜ.